

EXPRESS

NIEDZIELNY ILUSTROWANY.

ROK IV. | ŁÓDŹ, NIEDZIELA, 14 listopada 1926 roku. | NUMER POJEDYŃCZY 15 GROSZY. | NR. 316

STANY ZJEDNOCZONE AZJI chcą utworzyć sowiety do spółki z Turcją. Znaczenie zjazdu w Odessie.

Paryż, 14 listopada.

Specjalny korespondent „Petit Parisien” w Konstantynopolu donosi w związku z planami rosyjsko-tureckimi założenia azjatyckiej Ligi Narodów, iż w ostatnich tygodniach odbywały się w Angorze żywe narady między tureckim ministerstwem spraw zagranicznych a tamtejszymi przedstawicielami dyplomatycznymi Persji, Afganistanu i Chin.

Wczoraj przed odjazdem do Odessy oświadczył wprawdzie turecki minister spraw zagranicznych, że jego podróż ma charakter czysto prywatny, jednak wiadano, z góry, że w Odessie albo w Moskwie nastąpi jego spotkanie z Cziczereinem. Minister na pytanie o zamiar oświadczenia azjatyckiej Ligi Narodów nie dał przeczącej odpowiedzi.

Z dobrze poinformowanej strony stwierdzają, że narody azjatyckie pragną obecnie akcję próbną w sprawie wzajemnego porozumienia. Czy obecne porozumienie będzie naśladowaniem Lacarna Genewy, czy będzie miało formę unii, ligi, czy związku konkurującego z Ligą Narodów, wszystko to nie zmienia faktu porozumiewania się narodów azjatyckich.

Sprawozdawca paryskiego dziennika kończy swą depeszę pytaniem, jak daleko idą jeszcze plany Moskwy i czy nie zmiernają przypadkiem do założenia Stanów Zjednoczonych Azji ze stolicą w Moskwie.

Berlin, 14 listopada.

Wedle informacji „D. Allg. Ztg.” z Konstantynopola, Cziczeria w dniu wczorajszym podpisał w Odessie traktat sojuszowy z Angorą. Przystąpienie Persji do tego układu nie jest jeszcze pewne.

Układ sojuszowy sowiecko-turecki ma być podobno skierowany przeciw włosko-grecko-bułgarskiej współpracy na Bałkanie i w Azji Małej.

Paryż, 14 listopada.

Prasa omawia w różny sposób spotkanie Cziczerina z Tewfik Rüşdi Bejem w Odessie.

„Petit Parisien”, przypominając niespodziewane zawarcie traktatu niemiecko-rosyjskiego oraz traktat przyjaźni turecko-sowieckiej, stwierdza natomiast, iż nie można przyjmować bez zastrzeżeń uspokajających zapewnień, pochodzących z Odessy i Konstantynopola, ani nawet żadnych najkategoryczniejszych zaprzeczeń.

„Gaulois” uważa, iż postępowanoby niesłusznie, gdyby nie uznawano poważnej ofensywy dyplomatycznej przeciwko

mocarstwom zachodnim, podjętej z podszepetu Moskwy, a którą to ofensywą wcześniej, czy później trzeba się będzie zająć.

„Petit Journal”, „Matin” i „Oeuvre” sądzą, iż nie należy przesadzać znaczenia spotkania odeskiego.

„Petit Journal” zauważa, iż Turcja nie jest niezadowolona, gdy może zmanifestować swą niezależność, zwłaszcza wobec Anglii i Włoch.

Zdaniem „Matina” jest rzeczą jasną, iż sowiety, nie będąc pewne powodzenia swojej propagandy międzynarodowej na Zachodzie, starają się przy każdej sposobności zaciesnić węzły przyjaźni łączące je z nacjonalistami Bliskiego i Dalekiego Wschodu.

„Oeuvre” nie przypuszcza możliwości utworzenia obecnie Ligi panazjatyckiej, jest bowiem rzeczą niemożliwą prowadzić jakiegokolwiek rokowania z Chinami.

800 kielichów szampana w toaście na cześć rewolucji sowieckiej.

Ogromne przyjęcie w poselstwie sowieckim w Berlinie

Londyn, 14 listopada.

„Daily Telegraph” donosi z Berna, że przyjęcie, jakie urządzono w tamtejszej legacji sowieckiej, w dzień obchodu rewolucji październikowej, zwracało uwagę przepychem, nagromadzoną ilością kosztownych przysmaków i ilością wypitego szampana.

Ilość osób wynosiła około 800 osób, spośród których spotykało się przedstawicieli wszystkich klas społecznych, po

czawszy od Stresemanna i gener. Heye, nowego kierownika Reichsweltry, a kończąc na przedstawicielach finansów, przemysłu, handlu i gwiazdach filmowych i teatralnych.

„Królowa” wieczoru była p. Kolltataj, która wyraziła nadzieję, iż wkrótce zostaną usunięte trudności, jakie napotkała ze strony władz amerykańskich, prosząc o wizę tranzytową do Meksyku

Tajemnice archiwum Dzierżyńskiego.

Znaleziono w nim wiele kompromitujących dokumentów.

Moskwa, 14 listopada.

Po zgonie Dzierżyńskiego, władze sowieckie mianowały specjalną komisję, która miała uporządkować akta archiwum prywatnego byłego szefa czerezwyczejki i ogłosić te akta w specjalnym wydaniu.

Podczas uporządkowywania archiwum Dzierżyńskiego, zaszła jednak niespodzianka. Okazało się, że archiwum to zawiera moc dokumentów, kompromitujących najwyższych dostojników sowieckich, oraz dotyczących różnych wykro-

czeń i przestępstw dokonanych przez członków partii komunistycznej, należących przeważnie do większości rządzącej. — Ponieważ część dokumentów z archiwum Dzierżyńskiego zniknęła w niewyjaśniony sposób i znajduje się prawdopodobnie w rękach opozycji, uznało biuro polityczne partii za konieczne wydanie rozporządzenia, zabraniającego ogłoszenia listów prywatnych, notatek i t. p., pochodzących z archiwum Dzierżyńskiego, bez zezwolenia rządowej komisji redakcyjnej.

800 proc. dywidendy przynosi bezprawie.

Świetne interesy szmuglerów alkoholu w Ameryce.

Londyn, 13 listopada.

Po aresztowaniu największego przemytnika alkoholu w Ameryce, Mr. Parkera, dla którego pracowało 173 tajnych gorzelni, policja nowojorska wpadła na trop zorganizowanej bandy szmuglerów finansowanej przez towarzystwo akcvi-

ne z kapitałem zakładowym 40 milionów dolarów.

W tym roku akcje towarzystwa dały 800 procentów dywidendy.

Chociaż akcyjnemu towarzystwu skonfiskowano księgi buchalterwne, akcie nie spadły w cenę.

Jeszcze się nie urodził,
Ktoby wszystkim dogodził.

PRÓŻNO SZUKĄCZY SZCZĘŚCIA
ZE ŚWIECA...
TRWOŻNY ANGLIK, ZE FUNTY
WDÓŁ LECA

ZNOWU FRANCUZ, ODMIENNEJ
NATURY,
LEJE ŁZY, ŻE FRANK LECI
DO GÓRY.

WUJEK „SAM” JEST SZCZĘŚLIWY
NA OKO
NA PIENIADZACH SIĘ ROZSIADŁ
SZEROKO,

ALE ZWATPIEŃ PRZEŻYWA
GEHENNE:
CZY ZAPŁACA MU DŁUGI
WOJENNE.

Komuniści zrobili rewolucję na Jawie.

Batawja, 13 listopada.

Oostatniej nocy komuniści doprowadzili do wybuchu rewolty w różnych okolicach zachodniej Jawy. Bunt był szybko stłumiony przez władze. W wielu miejscowościach buntownicy zaatakowali na czele władze i policję, zabijając oraz raniąc szereg osób. W Batawji komunistów, którzy zaatakowali więzienie, odparto. Resztki ich schroniły się w urzędzie telefonów, skąd z kolei wyparali byli przez oddziały policji. Czterech komunistów odniosło rany. Dokonano wielu aresztowań. Obecnie wszędzie przywrócono spokój.

Mieszkanie pośła Witosa będzie do wynajęcia.

Z Warszawy donoszą:

Wszyscy lokatorzy — nie urzędnicy w domach mieszkalnych P. K. O. otrzymują listy wymawiające im mieszkania.

Wśród sz. adresatów znajduje się również sam p. poseł Witos, mieszkający dotychczas niewiadomo jakim prawem w 6-pokojowym apartamencie w domu P. K. O. na Królewskiej.

P. Witos, jak i inni, będzie musiał ustąpić swe mieszkanie komuś z urzędników P. K. O.

Stracenie Lederera mordercę kochanka swej żony.

Budapeszt, 14 listopada.

W dniu wczorajszym stracono przez powieszenie porucznika żandarmerji Ernsta Lederera, mordercę kochanka żony swej, rzeźnika Koudelki. Przed śmiercią skazany prosił o pozwolenie widzenia się z żoną. Pożegnanie obojga było bardzo dramatyczne. Egzekucji przyglądało się około 30 osób, zebranych na podwórzu więziennym. Przed wzięciem zebrały się tak liczne tłumy ciekawych, że policja z trudem mogła utrzymać porządek.

Z uroczystości rzymskich w ósmą rocznicę zwycięstwa Włoch nad Austrią i Niemcami.

CIEKAWA ANKIETA PISMA LIPSKIEGO:

Czy kobieta współczesna pragnie wyjść za mąż? zapoznaje nas z psychologią niezamężnej kobiety.

Na zaznaczony w tytule temat rozpięta ankieta jedna z gazet lipskich. Temat to aktualny, a ponieważ otrzymane odpowiedzi pozwalają nam zapoznać się z psychologią niezamężnej kobiety, więc postaramy się niektóre z tych odpowiedzi streścić.

W jednym z listów zabiera głos kobieta pracująca zawodowo, która żali się, iż nielato jest takiej kobiecie znieść złośliwe uwagi lub niemądre dowcipy ze strony męskich towarzyszy pracy.

Wszak — pisze ona — z konieczności zajęliśmy się pracą zawodową. Zmusiła nas do tego twarda konieczność. Cóżbyśmy miały począć, aby zarobić na chleb powszedni? Rodziców już nie posiadamy, a gdybyśmy ich posiadały, to i tak nie chciałybyśmy być dla nich ciężarem. Krewni moi mają swoich własnych trosk do syta. Więc pozostaje — małżeństwo. Należałoby powiedzieć: małżeństwo dla utrzymania się. Wprawdzie nawet takie małżeństwo nie uwalnia nas od męczącej walki o byt, wprawdzie czyni ono z mało szanowanej „panny“ bardziej szanowaną „panią“ i można jeszcze cały szereg innych korzyści tego rodzaju przytoczyć. Czynić tego nie będę, bo mimo tych korzyści, małżeństwa takiego nie zawrę. Czyż mam się sprzedać? Musiałabym przynajmniej powiedzieć swemu wybranemu, jakie względy faktyczne skłaniają mnie do oddania mu swej ręki. Ale i do tego nie doszło, bo nigdy nie wyszłabym zamaż za człowieka, który na takiej podstawie chciał zawrzeć związek małżeński.

Małżeństwo jest — moim zdaniem — przede wszystkim duchowym zespoleniem się i bliskie współzycie małżonków musi być przeto tym duchowym związkiem poświęconym. Nigdy nie wyszłabym zamaż, gdyby te warunki nie istniały. Mam wprawdzie znajome, które wyśmiewają się z tego „idealnego“, ale wysoce niepraktycznego zapatrywania i nie co szyderczo pozdrawiają mnie, kiedy je spotykam, jadące autem z mężami, pod

czas gdy ja pieszko maszeruję do swej biurowej pracy. To mnie jednak nie wzrusza. Wiara moja w ideał małżeński jest tak wielka i silna, że nikt mnie go pozbawić nie może. Boli mnie tylko, gdy słyszę jak mówią, że kobieta dzisiejsza nie nadaje się do małżeństwa i niechętnie wychodzi zamaż. Tak mówią ci, którzy nie znają naszych tęsknot.

Inna uczestniczka ankiety powiada, że w swoich młodych latach napotkała mężczyznę, którego szczerze kochała, ale ten był podeptał jej miłość, albowiem uznał, że nie była go godną z powodu swej materialnej nędzy. Nigdy — pisze ona — nie wytrę ze swej pamięci tego rozczarowania. Moja nieufność odpędza szczęście za każdym razem, gdy stawia ono swą stopę na progu mego mieszkania. Kiedy wieczorem wypoczywam w moim skromnym pokoiku na poddaszu, to marzę o szczęściu, które może kiedyś u mnie zagościć... Czy się doczekam?

Inna znów przedstawicielka płci pięknej postanowiła dopiero wyjść zamaż, kiedy otrzyma pewność, iż mieszkać będzie z mężem nie jako sublokatorka, lecz w swoim własnym, oddzielnym, wynajętym mieszkaniu. Przyjrzała się ona takim małżeństwom, które mieszkają w tych czasach „głodu mieszkaniowego“ w odnajmowanych u innych rodzin pokojach i przeraziła się z powodu przykrości przez nie doznawanych. To też woła ona: „Tylko wówczas zdecyduję się na małżeństwo, jeżeli nie będzie ono przez tak nędzne warunki mieszkaniowe porażone. Uważam za niewłaściwe wątpić w siłę nowoczesnej kobiety pracującej zawodowo do zawarcia małżeństwa. Stwórzcie mieszkania, wy, mężczyźni, będący na odpowiedzialnych stanowiskach, a wówczas wiele kobiet odstąpi swoje miejsce w życiu zawodowym mężczyźnie i odda się piękniejszemu obowiązkowi“.

Jedna z uczestniczek ankiety woła: „Pragnę posiadać męża i dziecko, ale nie będę urządzić połowu na męża dla

tego tylko, aby wyjść zamaż. O, nie! Tego my kobiety dzisiejsze, pracujące zawodowo, nie potrzebujemy. Gdyby dawniejsza kobieta miała taką możliwość od dawania się pracy zawodowej jak kobieta dzisiejsza, to nie zawierano by już wówczas tak wielu małżeństw“.

Inna kobieta dowodzi, że szczęście kobiety nie tylko w kole rodzinnym zakwitnąć może. Kobiety wyszukały już sobie inne zadanie życiowe, którym się oddały. Istnieją kobiety, które umieją wszystko ofiarować idei, nawet szczęście macierzyństwa.

Czyż nie sądzicie — pyta ona — że dzisiejsze kulturalne wymagają koniecznie współpracy kobiety i to kobiety wolnej od obowiązków żony i matki? Kobieta nie powinna równocześnie jedno robić, a drugie zaniedbywać. Istnieją kobiety silne duchowo i fizycznie, które przewyższą podwójne obciążenie, ale nie stanowią one reguły. Kobieta, która chce współpracować w rozwoju kultury ze wszystkich sił, nie może brać na siebie ciężkich obowiązków małżeńskich. Wiem, że nie wszyscy to zdanie podzielają, ale istnieje mnóstwo kobiet, które świadomie trzymają się swej pracy zawodowej w interesie kobiecego wpływu na naszą przez mężczyznę przeważnie stworzoną i opanowaną kulturę. Za rzucanie takim kobietom niezdolności do pojęcia małżeńskiego, jest zapoznawanie ich cele i lekceważenie składanej przez nie wielkiej osobistej ofiary.

Miejsce Abrahama i Izaaka odgrzebane w pustyni z pod zwałów piasku.

Archeologiczna ekspedycja angielska pod kierunkiem prof. Sellina odkryła w Palestynie, w miejscowości Neblur, odległej o 30 km. na północ od Jerozolimy, ruiny starodawnego miasta żydowskiego.

Wedle przypuszczeń uczonych, miejscowość ta była siedziskiem patriarchy Abrahama i tam właśnie znajdował się

Królewskie zaręczyny.

Przybycie belgijskiego następcy tronu z narzeczoną księżniczką szwedzką Astridą do Antwerpii.

Jak leczono przed stu laty?

Najlepszy środek przeciw cholerze.

Pewien medyczny tygodnik monachijski umieścił następującą historyjkę o metodach leczenia z przeszło stu lat.

Gdy w r. 1830 panowała w Niemczech cholera przybył do Monachjum znany podówczas aktor Rajmund i przyszedł w odwiedziny do przyjaciela swego humorysty Saphira.

— Jestem szczęśliwy, że uciekłem wreszcie z Hamburga, przemówił wchodząc — panuje tam bowiem straszliwa cholera. W domu, w którym mieszkałem, umarło już kilka osób na tę chorobę!

Ledwo to wymówił, a pelen lęku Saphir poczuł już bóle, które uważał za oznaki cholery. Po odejściu Rajmunda, położył się natychmiast do łóżka i rozpaczal, że pocałował przyjaciela i z pewnością się od niego zaraził.

O dziesiątej wieczorem, czując się bardzo niedobrze, posłał po lekarza, jednego z najwybitniejszych w mieście, do bregu swego przyjaciela.

Lekarz zbadał go dokładnie, a potem spytał, czy czasami nie zjadł czego niestrawnego. Saphir opowiedział mu spotkanie się z Rajmundem i swe przypuszczenia.

— Ach! — odparł lekarz — należy każdy wypadek traktować indywidualnie. Zaraz panu coś zapiszę na pańska chorobę.

Usiadł przy biurku, szybko napisał receptę i dał ją do czytania pacjentowi. Saphir przeczytał:

„Recipe: Jest pan głupcem, ostem i tchórzem!“

— To proszę czytać najpierw co kwadrans, potem co pół godziny, dopóki pan nie wyzdrowieje zupełnie!

Następnie zwołał służącego Saphira i powiedział:

— Na wypadek gdyby pan twój nie chciał czytać recepty, proszę mu na nią odpowiedzialność powtarzać co kwadrans: „Jest pan głupcem, ostem i tchórzem, doktor to panu przepisał!“ Dobra noc panu!

Z temi słowami wyszedł.

Saphir prędko bardzo przyszedł do zdrowia i odtąd często chwalił niezawodny środek lekarza. Cudowne to lekarstwo wtedy jednak tylko pomaga, gdy się w nie silnie wierzy!

oltarz, na którym miał być ofiarowany Izaak.

W miejscowości tej znajdował się grób patriarchy Józefa, który po opuszczeniu Egiptu osiedlił się w tym starym mieście.

Odkopane zabytki architektoniczne świadczą o bogactwie najstarszego miasta żydowskiego.

OWSZEM, TYLKO...

— Podoba ci się tu na wsi?
— Tak, tylko góry zasłaniają mi widok.

Zamach samobójczy w areszcie.

14-letni zbieg z domu poprawczego napił się jodyny.

Lódź, 14 listopada.
Wczoraj wieczorem posterunkowy III komisariatu, przechodząc przez ulicę Zgierską zauważył jakiegoś chłopca, który na jego widok rzucił się do ucieczki. Policjant nie zwlekając ani chwili puścił się za nim w poгон.

Chłopiec usłyszawszy tuż poza sobą gwizdek alarmujący, wbiegł szybko do bramy jakiegoś domu, gdzie usiłował ukryć się.

Zauważył go tam jednak dozorca, który oddał go w ręce policjanta.

Chłopca sprowadzono do komisariatu Początkowo mimo usilnych nalegań

nie chciał on zdradzać swego nazwiska, ani też powodu, który skłonił go do ucieczki przed posterunkowym.

Dopiero po dłuższym milczeniu, złożył następujące zeznanie.

— Nazywam się Józef Latusiński. Mam 14 lat. Zamknięto mnie w domu poprawczym, lecz nie mogłem tam wysiedzieć, więc zbiegłem. Jestem niewinny, nie posyłać mnie z powrotem do tego więzienia... — zakończył chłopiec wybuchając płaczem.

Ponieważ autentyczności zeznań jego nie można było natychmiast sprawdzić, zamknięto go w areszcie przy komisariacie policyjnym.

Po kilku godzinach dyżurny policjant usłyszał nagle ciche jęki, dochodzące z pokoju dla aresztantów.

Gdy otworzył drzwi ujrzał chłopca, leżącego na podłodze w stanie nieprzytomnym.

Zawezwano pogotowie.

Przybyły lekarz stwierdził zatrucie jodyną.

Jak się okazało chłopiec posiadał przy sobie buteleczkę z trucizną, której zażył w celu samobójczym.

Lekarz po przepłukaniu żołądka pozostawił go na miejscu.

Trzy osoby zatrute czadem.

Lódź, 14 listopada.

W domu przy ulicy 28 p. Strz. Kan. 11 wskutek wadliwie urządzonego pieca uległy wczoraj zaczadzeniu trzy osoby.

Państwo Palusiakowie, 23-letni Stanisław i 23-letnia Stanisława oraz znajomy, nocujący u nich, p. Edmund Karczewski, mieszkaniec wsi Niewież po spożyciu kolacji udali się na spoczynek.

Po kilku godzinach wskutek zaczadzenia cała trójka popadła w omdlenie.

Na szczęście p. Karczewski ostatnim wysiłkiem woli otworzył okno i zaalarmował okrzykami przechodniów, którzy zadzwonili na dozorcę.

Dozorca domu niezwłocznie udał się do mieszkania Palusiaków. Widząc co się święci pobiegł czempredżej do najbliższego telefonu skąd zawezwał pogotowie.

Lekarz po udzieleniu pierwszej pomocy pozostawił ofiary wypadku na miejscu.

Kradzież galanterji.

Lódź, 14 listopada.

Wczoraj w nocy nieznani sprawcy dokonali kradzieży w sklepie galanterijnym Jankla Rychtera, przy ulicy Aleksandrowskiej 63.

Złodzieje w drzwiach wejściowych sklepu wywiercili otwór nieznacznej wielkości przez który udało się im prze sunąć do wnętrza.

Łupem opryszków padły rozmaite drobiazgi galanterijne wartości ogólnej 1000 złotych.

Kradzież spostrzeżono dopiero w godzinach porannych, o czym niezwłocznie powiadomiono policję.

Rozprawa nożowa o pannę. W izbie wrzała wesółą zabawą, a pod oknem toczył się krwawy bój między rywalami.

Słupce, 13 listopada.

U gospodarza Alojzego Czekańka, za mieszkałego w Rychwale, ub. niedzieli odbywała się luczna zabawa, połączona z tańcami. Czekańkowie mają urodziwą córkę 20-letnią Natalę, o której względy od dłuższego już czasu ubiegali się dwaj młodzi wieśniacy Jan Kołontaj i Ignacy Makówka. Rzecz przeto zrozumiała, że obaj młodzieńcy wzajem spoglądali na siebie nieprzychylnym okiem.

Dotychczas wspólna ich ansa ujawniała się w ostrych, zjadliwych przycinkach. Co się tyczy samej Natali, to ta ostatnia darzyła większymi względami Makówkę. Owi dwaj rywale znaleźli się właśnie na wyżej wspomnianej zabawie.

Niemłosiernie charczący gramofon wygrywał różne taneczne melodie. Młodzież wiejska tańczyła ochoczo.

Wszyscy byli zadowoleni oprócz Kołontaja. Ten bowiem, mimo usilnych starań, ani razu nie potrafił zaangażować Natali. Odmawiała mu za każdym razem nieustannie niemał tańcząc z Makówką.

To też Jan nienawistne spojrzenia rzucał w stronę rywala. By oszczędzić sobie przykrego widoku, wysunął się z izby. Po pewnym czasie tańce chwilowo przerwano.

Upojony powodzeniem Makówka, wyszedł na dwór aby się nieco ochłodzić. Tu natknął się na Kołontaja. Niefortunny amant, z miną skazańca stał wsparty o ścianę.

Makówka sądząc, że młodzieniec zaniemógł, nie omieszkwał pośpieszyć z okazaniem swemu rywalowi wyrazów współczucia:

— Co ci jest? Czy ci niedobrze? — zapytał.

Rozżalony Jan potraktował jego słowa jako szyderstwo. To też odpowiedział ze złością:

— Nic ci do tego, pilnuj swojej kochanki!

Domyślając się, kogo Kołontaj rozumiał pod mianem kochanki, oburzony Makówka pod adresem rywala rzucił nie nadający się do powtórzenia epitet. Jan odplacił Ignacemu z nawiązką. I tak łącząc się wzajemnie, puścili w ruch pięści. Który z nich pierwszy grzmotnął przeciwnika, nie udało się tego ustalić, gdyż w początkach bójk, świadków na dworze nie było. Dopiero przeraźliwy krzyk:

— O, Jezus! zabije, —

Plutonowy zastrzelił robotnika

poczem sam odebrał sobie życie.

Grodzisk, 13 listopada.

Terenem krwawego zajścia stał się Grodzisk - Mazowiecki w pow. błońskim. Według zebranych na miejscu informacji, szczegóły krwawego dramatu który pociągnął za sobą dwa trupy, są następujące:

We wtorek, dnia 9 b. m. o godz. 7 wieczorem na środku rynku w Grodzisku spotkali się Władysław Zawadzki, mieszkaniec Grodziska, robotnik zakładów mechanicznych „Ursus” pod Pruszkowem, oraz Stanisław Sosnowski, plutonowy 36 p. p., zamieszkały w Jordanicach pod Grodziskiem.

Po kilku ostrych zdaniach, wymienio

ny wywabił na dwór uczestników tanecznej zabawy. Tu oczom ich przedstawił się ohydny widok. Na ziemi, przygnięciony ciężarem ciała rywala bezsilnie włożył się Makówka, a Kołontaj nożem zadawał mu na ślepo ciosy.

Rzucono się na ratunek ofierze bestjalstwa i wydarto ją z rąk rozwścieżonego parobka. Interwencja ta, niestety, okazała się już nieco spóźniona. Makówka, prócz ciętych ran głowy i twarzy otrzymał niebezpieczny cios nożem w okolicę serca. W stanie budzącym poważne obawy odwieziono go do szpitala w mieście. Mściwym Kołontajem zainteresowały się władze.

nych z Zawadzkim, Sosnowski, czując się obrażony na humorze, zatrzymał Zawadzkiego celem przeprowadzenia go na posterunek policyjny.

Po drodze Zawadzki znowu rzucił kilka epitetów pod adresem Sosnowskiego. Wtedy plutonowy, będąc silnie zdenerwowany, wyjął rewolwer i wystrzelił do Zawadzkiego, który ranny w głowę upadł nieprzytomny.

Za nim na odgłos strzałów nadbiegli przechodnie. Sosnowski wycelował rewolwerem w skroń i wystrzelił, poczem legł obok swego przeciwnika.

Niezwłocznie na alarm przechodniów i odgłos strzałów nadbiegli policjanci, którzy ofiary tragedji dające jeszcze słabe oznaki życia, przewieźli do miejscowego szpitala. Tam Zawadzki, po upływie dwóch godzin życie zakończył, Sosnowski zaś zmarł około północy.

Powodem krwawego dramatu była zazdrość ze strony Zawadzkiego. Jak się okazało, Sosnowski był znajomym żony Zawadzkiego jeszcze z jej panieńskich czasów.

Mimo kilkakrotnych ostrzeżeń ze strony Zawadzkiego, Sosnowski w dalszym ciągu widywał się z jego żoną, w tym czasie, gdy mąż jej pracował w fabryce.

Rozdał znajomym swą garderobę,

poczem, stanawszy na podróжной walizce, zaczepił

piętę o drzewo.

Uratowano go, lecz walczył ze śmiercią.

Lódź, 14 listopada.

Przed trzydziestoma laty 17-letni Andrzej Kałużny, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Spornej 7, wyemigrował do Niemiec, gdyż nie mógł znaleźć w swym rodzinnym mieście żadnego zajęcia, a ponieważ był sierotą i nie miał żadnych krewnych postanowił szukać szczęścia na obczyźnie.

Zagranicą spędził Kałużny trzydzieści lat, ustawicznie zmieniając miejsce pobytu w poszukiwaniu pracy.

W ciągu tego długiego okresu czasu był robotnikiem rolnym, kelnerem, fryzjerem, stolarzem, a nawet pisarzem gminnym.

Mimo to jednak, nie zdołał nigdzie, jak to się mówi, „zagrzać miejsca”.

Przed kilkunastu dniami władze niemieckie wydalily go z granic kraju i Kałużny przywędrował z powrotem do Polski.

Daremnie w różnych miastach starał się o uzyskanie jakiegokolwiek zajęcia.

Przed czterema dniami znalazłszy się w Częstochowie, Kałużny próbował tam po raz ostatni urządzić się na stałe w tym mieście.

Gdy jednak we wszystkich fabrykach

do których się zwracał z prośbą o pracę, otrzymał odmowę nieszczęśliwy czło wiek, zdecydował odebrać sobie życie.

Wydawszy szybko ostatnie dwieście złotych, owoc wieloletnich oszczędności, rozdał pomiędzy przypadkowych znajomych swą garderobę

i za pozostałe kilka złotych kupił dwie flaszki wódki.

Po spożyciu alkoholu w bramie jakiegoś domu, chwiejnym krokiem przechadzał się po ulicach obcego miasta.

W pewnej chwili, zauważywszy gdzieś na krańcu miasta samotne rosnące drzewo, zdecydował się na nim zakończyć swój żywot.

Przerzucił więc gruby sznur przez jedną z gałęzi omotał sobie nim szyję, stanął na walizce, a następnie gdy śmiertelny węzeł był gotów, mocnym uderzeniem nogi wytrącił walizkę z pod nog.

Na szczęście po kilku minutach poczęły ujadać psy, znajdujące się na podwórzu pobliskiego domku i dzięki nim właśnie zwrócono uwagę na wisielca.

Wisielca odcięto od sznura i w stanie beznadziejnym odwieziono do szpitala.

Tajemniczy mściciele

odrąbali głowę mieszkańcowi Rzgowa.

Rzgów, 14 listopada.

Wieś Barłogi pod Rzgowem wstrząśnięta została w dniu wczorajszym bestjalstkiem morderstwem, popełnionem na osobie 25-letniego Zygmunta Janiaka.

Tło zbrodni przedstawia się nader tajemniczo.

Janiak, zamożny gospodarz miejscowy, od dłuższego czasu zwierzał się przed domownikami, iż obawia się o swoje życie.

Nie chciał on nikomu wyjawiać bliższych powodów swych przypuszczeń, twierdząc jedynie, iż jacyś opryszkowie z którymi miał styczność przed kilkunastu laty, wykryli jego obecne miejsce zamieszkania i domagała się od niego

większej sumy pieniędzy, grożąc mu w razie niewykonania ich żądań, śmiercią.

Rodzina Janiaków radziła strapięno mu, by zameldował o wszystkim policji, jednakże ten nie chciał usłuchać mó wiąc, iż tego mu nie wolno uczynić.

Aż oto wczoraj w nocy, gdy Janiak spoczywał w oborze, jacyś nieznani osobnicy wyważyli drzwi i uderzeniem siekiery odrąbali mu głowę.

Morderstwo zostało wykryte dopiero w godzinach rannych, gdy pastuch przybył do obory, by wygnać bydło na pastwisko.

Zawiadomiono o wypadku posterunek policyjny, który wdrożył energiczne dochodzenie.

TELEGRAM

LUNA

Cała Warszawa domaga się dalszego demonstrowania Złodzieja z Bagdadu z Douglasem Fairbanksem Stop Łódź musi być cierpliwa jeszcze kilka dni

Estefilm

Z Łodzi do New-Yorku via... biegun północny.

Fantastyczne plany, które niebawem będą zrealizowane

Nie są to żarty! Znosi się na serio o to, że z Europy do Ameryki będziemy jechali przez... biegun północny.

Tak przynajmniej utrzymuje znany szwedzki meteorolog Finn Malmgren, który wraz z Amundsenem i Ellsworthem odbył lot z Spitzbergen do bieguna północnego i stąd do Alaski. Właśnie pojawiło się dzieło Amundsen'a o tym locie, a w dziele tem ustęp, napisany przez Malmgrema, specjalnie poświęcony komunikacji lotniczej po przez kraje podbiegunowe.

Przedewszystkiem zasadnicze pytanie: na jakim aparacie latać będziemy przez kraje podbiegunowe? Statkiem powietrznym czy aeroplanem? „Zeppelinem” czy samolotem?

Niemcy czynią intensywne wysiłki, aby przekonać świat, że najwłaściwszym środkiem komunikacji na dalsze przestrzenie są — statki powietrzne; jest to rzecz z ich punktu widzenia zupełnie zrozumiała; pokój wersalski wydał wyrok śmierci na niemieckie wytwórnie „Zeppelinów”; jedynym więc sposobem ich uratowania jest propaganda dla statku powietrznego jako środka lokomocji awiatycznej między Europą a innymi częściami świata.

Malmgren natomiast oświadcza: tylko aeroplany nadają się do podróży po przez kraje podbiegunowe! Wyobraża on sobie taki aeroplan, wyposażony w najmniej cztery motory; prawdopodobnie jednak będzie to siła niewystarczająca i aeroplan mieć będzie ośm motorów.

Zatem, by do tych podróży używać

samolotów a nie statków powietrznych, przemawia — zdaniem Malmgrema — sze reg względów. I tak samolot jest tańszy niż „Zeppelin”; dalej nie potrzebuje on tak wielkiej obsługi pomocniczej przy starcie i lądowaniu; szybciej odbywa swą podróż i jest — co najważniejsze — odporniejszy na burze i inne katastrofy atmosferyczne.

Malmgren jest przekonany, że już nie daleki jest czas, kiedy ludzkość jako najdogodniejszy i najłatwiejszy sposób komunikacji między Europą a Ameryką, Północną obierze samolot, którego ruta wieść będzie najkrótszą drogą, t. j. przez — biegun...

Bankiet żebraków w Marakesz.

Wspaniałe uroczystości z okazji wesela trzech synów sułtańskich.

Gazety całego świata doniosły o wspaniałych uroczystościach, jakie odbyły się niedawno w Marrakesz, w Maroko, z okazji wesela trzech synów sułtana marokańskiego: księcia Mulai-Idrisa, księcia Mulai-el-Hassana i księcia Mulai-Mohammeda.

Uroczystości były wspaniałe, urządzone z całym przepychem wschodu. Ale jak zwykle na wschodzie nie brakło też nieprzebranego tłumu odrażających żebraków, którzy na wieść o uroczystościach zbiegli się ze wszystkich krańców kraju.

W mieście, oświetlone wieczorem

świecami i pochodniami (na które wydał no 200 tys. franków) i jasnym, jak w dzień, roło się od straszliwych nędzarzy. Byli oni hojnie obdarzani przez dostojnych gości weselnych. Zgodnie z tradycją, sułtan musiał ugościć żebraków.

Urządził więc im wspaniałą ucztę, na której przy długich stołach zasiadły tłumy obdartych nędzarzy. Po uczcie rozdano między jej uczestników 600 tysięcy franków. Dwa dni i dwie noce szalał Marakesz wśród wesółych okrzyków, śpiewu i muzyki gwardji przybocznej sułtana.

Dziś
i dninast.

Minuta przed 12-tą

Arcyciekawe przygody tajemniczego losu № 3,333.

Lucjano Albertini

genjalny sportsman i czarodziej ekranowy tworzy w tym obrazie postać tryskającą życiem, humorem, werwą i arcy-ludzkiem zrozumieniem tego co się zowie miłością.

Początek o g. 3-ej ost. seans o g. 10-ej.

Wyścigi na dnie morza.

Rekordomanja poprzewracała ludziom w głowach.

Amerykańskie pisma doniosły o niebywałym dotąd w dziedzinie sportu wyścigu, którego terenem nie był ani ląd, ani woda, ani powietrze. Chodzi tu, ni mniej, ni więcej, tylko o wyścig, który odbył się na dnie morza i to w dodatku na głębokości, której dotychczas dosięgły jedynie łodzie podwodne. Nagroda za wygrany wyścig wynosi okrągłą sumkę 10 tysięcy dolarów.

Do wyścigu owego zgłosili się już dwaj zawodnicy: Edgar Ewerts i John Yager. Tym, który powziął pomysł niezwykłego wyścigu, jest właśnie Ewerts z Norfolku, mistrz nurków. Ogłosił on w amerykańskich dziennikach, że zakłada się o 10 tys. dolarów z każdym, który go prześcignie w podwodnych zawodach i zrywa wszystkich mistrzów nurków starego i nowego świata, aby przystąpili do wyścigów, które odbędą się na przestrzeni 8 mil pomiędzy Old Point a Sewelle Point w Hampton Road.

Zbytecznym byłoby zaznaczać, że uczestnicy wyścigu będą zaopatrzeni w najdoskonalsze kostjmy nurków. Do-

tychczasowy rekord głębokości, osiągnięty przez nurków wynosił 110 metrów. Ciśnienie wody jest na tej głębokości tak silne, że bez specjalnego rynsztunku, człowiek nie może go wytrzymać. Gdy niedawno utonął w pobliżu Brestu okręt handlowy „Egipt” wiozący ładunek złota, pomimo największych wysiłków nie udało się osiągnąć nurkom głębokości 160 metrów, na której spoczywał i olbrzymie skarby musiały pozostać własnością morskiego boga.

Nurek Yager, zgłosił się do zawodów, osiągnął dotychczas rekord głębokości 70 metrów. Było to przy poszukiwaniu zatopionej łodzi podwodnej. Po tym czynie wyciągnięto go jednak bez przytomności na powierzchnię. Przez kilka dni był potem zupełnie głuchy.

Kilka już razy narażał on poważnie swe życie. Ostatnio przy wydobywaniu srebra z zatopionego okrętu duńskiego. Pewnego razu, gdy udało mu się dostać do zatopionego okrętu, został zatrzaśnięty między podwójnymi stalowymi drzwiami jednej z kajut okrętowych.

Na szczęście czynny był jeszcze na statku telefon, którego przewodnik połączył go ze światem. Posłano mu natychmiast na pomoc trzech nurków, którzy po 7 godzinnej pracy uwolnili kołę z zamknięcia.

Ten oto człowiek, zwany królem nurków, staje obecnie w zawody z mistrzem Ewertsem.

KLISZE
DO REKLAM GAZETOWYCH
CENNIKÓW PROSPEKTÓW
i innych form reklamowych
R. BORKENHAGEN
ŁÓDŹ, Piotrkowska 100, Tel. 11-72

50) JULIAN STARSKI.

Czerwona GARSONJERA

Oficer zaświecił „Staremu” lampką w twarz i przyjrzał mu się badawczo.

— Paszport ma pan?

— Tak...

— Proszę...

Wziął z ręki aresztowanego dokument i obejrzał dokładnie.

— A ta pani? — zapytał znowu.

— Nie ma paszportu — odrzekł „Stary”, a po chwili dodał. — Możeby pan porucznik był tak łaskaw odłożyć na później badanie... Ta pani musi mieć natchmiastową pomoc lekarską.

— Dobrze...

Padł krótki, urywany rozkaz i eskorta ruszyła w stronę wartowni.

W obszernej izbie zjawił się po krótkim czasie oficer — lekarz, który zajął się przywróceniem Irki do przytomności. Szło mu to dość opornie, wreszcie

dziewczyna otworzyła oczy i rozejrzała się zdziwiona dokoła.

Pierwsze jej słowa były:

— „Stary”, „Stary”...

Na dźwięk tego głosu — porucznik, który siedział przy biurku i spisywał protokół zajścia, zerwał się nagle z miejsca i zbliżył się do ławki. Zdumienie odmalowało się na jego twarzy.

— Irka?!...

„Stary” drgnął.

Bertonówna zwróciła wzrok na oficera, usiłując sobie przypomnieć skąd zna tę chudą, opaloną twarz.

— Nie poznajesz mnie?

— Nie, nie pamiętam...

— Ryszard...

— Ach, tak — wyszeptła obojętnym głosem, nie okazując zbytniej ra-

dości z tego spotkania.

Porucznik natomiast zainteresował się nią bardzo żywo.

— Skądżeś się aż tutaj wzięła? Mój Boże — nigdybym się nie spodziewał za stać cię tutaj... I w takich okolicznościach!...

Irka nic nie odpowiedziała. Wówczas „Stary” podniósłszy się z miejsca, zbliżył się do oficera i rzekł:

— Pozwoli pan, że ja dam mu odpowiedź, zamiast tej pani... Wracałem z panną Bertonówną z Warszawy do Łodzi... Spotkałiśmy się przypadkowo w pociągu... W Kolużkach wyszedłem na chwilę z przedziału, a gdy wróciłem — nie zastałem ku mojemu wielkiemu zdumieniu mojej towarzyszkii... Nie wiedziałem co to ma znaczyć, ale nie było czasu na poszukiwania, gdyż pociąg ruszył w dalszą drogę... Jedną pani, która jechała w tym samym przedziale opowiedziała mi, że moja spótaszka wyszła za mną z wagonu... Było to mi wszystko bardzo podejrzane... Krótko i wężłowato — dochodzenie przeprowadzone przez łódzką policję, gdzie złożyłem odpowiednie meldowanie, wykazało, że panna Bertonówna została naj-

prawdopodobniej uprowadzona przez handlarzy żywym towarem...

Irka, słuchając tych słów „Starego” otworzyła szeroko oczy ze zdziwienia, ale, domyślając się widocznie jego ukrytych intencji, zachowywała się cicho. A tymczasem on mówił dalej, zapalając się coraz bardziej:

— Prowadziłem śledztwo niezależnie od policji i — śmiem twierdzić — ze skutkiem znacznie pomyślniejszym... Po trzech dniach wpadłem już na trop bandy handlarzy żywym towarem... Było to właśnie dzisiejszej nocy... Zajechałem do Lipowic i tu dowiedziałem się, że opryski wraz z panną Bertonówną ruszyli ku granicy... Ja — naturalnie — za nimi... Spotkanie nastąpiło na tej dużej polance... Widząc, iż nie dam sobie rady z trzema opryskami, wszcząłem alarm...

Wówczas jeden z łotrów pchnął pannę Bertonówną tak silnie, że straciła przytomność... Na mój krzyk przybiegli żołnierze i — oto jesteśmy tutaj...

Skończywszy to ad hoc zaimprovizowaną historję, lykna okiem w stronę Irki, uśmiechnawszy się triumfująco.

(D. c. n.)

Uproszczenie samochodu przybiera charakter już bardzo daleko idący. W auto mobilowym salonie w Paryżu wystawiono model samochodu, który może być prowadzony bez zmian szybkości zewnątrz przy pomocy zwykłego sznura, połączonego bezpośrednio z pedałem.

Anegdoty o Napoleo- nie opowiedziane przez Ma- meluka Ali.

Mameluk Ali pomimo swego muzułmańskiego imienia, był francuzem, rodowitym francuzem, urodzonym w Wersalu. Ojcem jego był koniuszy stajni królewskich Ludwika XV, matką córka kucharza królewskich kuchon. Nazywał się naprawdę Ludwik Saint Denis, a obecnie wnuk jego wydał ciekawe pamiętniki dziada.

Saint Denis urodził się w r. 1788, był zrazu pisarzem u reagenta, potem koniuszym stajni królewskich, aż wreszcie w r. 1811 został drugim mamelukiem w osobistej służbie Napoleona.

Towarzyszył on cesarzowi w tym charakterze w jego wyprawie do Rosji, odbył pierwszą część kampanii niemieckiej, całą kampanię francuską, pojechał wraz z cesarzem ra Elbę, wrócił z nim na sto dni, był obecny w bitwie pod Waterloo i wreszcie udał się z panem swym na Świętą Helene, gdzie dnia 5 maja 1821 roku zamknął Napoleonowi powieki.

Dopiero po jego pogrzebie, wrócił do Francji. W ciągu dziesięciu lat codziennego intymnego obcowania z wielkim cesarzem, zauważył i notował wszystko, a po śmierci Napoleona zamieszkałszy w Seus napisał swe pamiętniki, pełne najciekawszej treści, a jednocześnie nacechowane prostotą, niekiedy aż naiwną.

Oto kilka anegdotek.

Pewnego dnia cesarz wziął po śniadaniu na ręce małego króla rzymskiego i obsypywał go pieszczotami, a następnie zwróciwszy się do cesarzowej, powiedział:

— Pocałuj twego synka!

Na to Marja - Ludwika odparła niedwiedwie że z obrzydzeniem:

— Nie rozumiem, jak można pocałować dziecko!

Niema co mówić, dobrą matką była arcyksiężniczka austriacka, która po roku 1815 miała być tak okropną żoną!

Ale oto druga historia.

Moskwa się pali, z ruin jej wznosi się ku niebu dym; wielka armja obozuje na ciepłych jeszcze popiołach. Cesarz jest w Kremlinie; rozmawia przy śniadaniu z marszałkiem Duroc o tem, jaka śmierć jest najpiękniejsza.

— Dla mnie najpiękniejszą śmiercią byłoby paść na polu bitwy, mówi cesarz — Ale nie spotka mnie to szczęście. Umrę w łóżku...

A oto obraz z wyspy Świętej Heleny. Napoleon właśnie umarł: o szóstej minut dziesiąt wieczorem. Umarł „bez żadnej męki: zgasł, jak światło lampy”. Nazajutrz doktor Antommarchi dokonał sekcji zwłok wielkiego cesarza.

TAHITI.

Wyspa, gdzie mieszkają ludzie bez troski.

Jedyną trwałą rozrywką jest na Tahiti śpiew, tańce.

Wielki pisarz i podróżnik francuski Piotr Loti pisał w 1873 r. o wyspie Tahiti położonej na Oceanie Spokojnym: „Zapuscie się daleko od miasta Papeete gdzie cywilizacja jeszcze nie dosięgła, gdzie pod drzewami kokosów, na plażach koralowych, w obliczu bezkresu Oceanu rozłożyły się siedziby mieszkańców Tahiti“.

I dziś jeszcze, mimo postępów cywilizacji i napływu ludzi Zachodu są na wyspie Tahiti liczne miejsca mające duży urok pierwotności. Wyspa zamieszkała jest jedynie na wybrzeżach. Całe jej wnętrze ze swymi łańcuchami gór, lasami pomarańczowymi, pagórkami pokrytymi drzewami „buraos“ o licznych korzeniach i pnących gałęziach, z bogactwem egzotycznej a bujnej roślinności, odwiedzane jest tylko przez kozy, woły dzikie świnię i rzadkie ptactwo. Niekiedy zapuści się w te okolice myśliwy, lub podróżnik żądny przygód i szukający głębokich wrażeń.

Był czas, w którym wyspie groziło przeludnienie, gdy mieszkańcy stali przed widmem głodu, owoce na drzewach musiano liczyć, aby dokonać sprawiedliwego podziału, a dzieciobójstwo nie tylko nie było zbrodnią, ale uważano je za czyn bohaterstwa. Wedle obliczeń z końca 18-go wieku Tahiti miała sto tysięcy mieszkańców. Zaludnione były wówczas najbardziej oddalone od morza okolice, dziś zupełnie opuszczone. Wszędzie rozlegały się pieśni, a nawet okrzyki wojowników zwolujących do walki niechętnie sobie plemiona. Pierwsi eksploratorzy jacy tam przyplynie zachwyceni byli wesołością, żywością i beztronską cechującą mieszkańców wyspy.

Niestety wystarczyło sto lat, aby zniweczyć prawie zupełnie rasę, z której dziś pozostały jedynie szczątki. Nie wielka liczba krajowców wymiera od chorób i innych „dobrodziejstw“ cywilizacji przyniesionej przez Europejczyków. Są jednak jeszcze miejsca chronione przez naturę przed inwazją Zachodu a tryb życia ich mieszkańców może wzbudzić zazdrość i zniechęcić raz na zawsze do powrotu w ogniska cywilizacji. Do takich szczęśliwych okolic należy wioska Tautera, położona na końcu półwyspu Tairarapou.

Od strony ładu bronia przystępu do

wioski góry i trudna do przebycia niesłychanie wartka rzeka, od strony morza zaś niedostępne skały, sterczące prostopadle nad Oceanem. Podróżnik francuski który jakiś czas mieszkał na półwyspie zapewnia, iż najmiłsze chwile przebył w chatkach mieszkańców, doznając uczucia że czas przesiewa się przez palce, jak ziarka miążkiego piasku. Praca stanowi bardzo małą część życia tahitijczyka. Każdy z nich posiada choćby niewielki kawałek ziemi, a mimo indolencji z jaką tę ziemię eksploatuje, daje ona pożywie nie jemu i rodzinie. Głównym zajęciem jest przygotowywanie i suszenie orzechów kokosowych. Zawsze znajdzie się jakiś handlarz z Papeete, który dotrze na miejsce i towar zakupi.

W ostatnich czasach powrócono również do zarzuconej poprzednio a rentowej uprawy wanilii.

Ceny wanilii i kokosów nie wiele zreszta obchodzą mieszkańców. Zawsze wystarczy na życie. Jeżeli zbiór jest do bry, a ceny wysokie, wtedy dom napęnia się najróżnorodniejszymi przedmiotami, jak fonografy, maszyny do szycia, lampy elektryczne itd. Pożywienie składa się z kosztownych konserw, a cedrowe skrzynie kobiet napęniają się po brzegi sukniami jedwabnymi, kostjumami z białego płótna szytymi przez chińczyków, lakierowanymi pantofelkami i jedwabnymi pończochami.

Oczywiście, że pierwotny mieszkaniec Tahiti, tak jak dziecko, lubi nowość. Skorzystał z tego przed kilkoma laty ja-

kiś spryciarz, który na półwyspie założył karuzel z drewnianymi kofmami. W ciągu miesiąca zrobił majątek. Ludzie ciągnęli z najdalszych okolic, wysprzedawali co tylko mieli, aby wieczorem obracać się na oświetlonym i grającym karuzelu. Przedsiębiorca był jednak mądry i wyjechał zanim zabawa się uprzykrzyła. Wiedział, że jedyną trwałą rozrywką na Tahiti jest śpiew i tańce. Mieszkańcy wyspy mają bowiem wrodzone zdolności muzyczne i poczucie rytmu.

Trzeba widzieć, kończy, opowiadanie francuski podróżnik, śpiewaków, siedzących w kuczki na trawie, u stóp wysmukłych palm kokosowych w pięknej noc polinezyjską. Trzeba odczuć bliskość gór niebotycznych i wsłuchać się w szum Oceanu. Trzeba napawać się wonią, którą przepojone są włosy młodych dziewcząt. Ten, którym wstrząśnie dreszcz owych nocy tajemniczych, do którego uszu dojdą owe nieznanne odgłosy, kto przeczuje obecność istnień niewidzialnych, ten jedynie może pojąć całą czar bezgraniczny i ból nieświadomy dźwięczący w tonach wielkiego śpiewu rozstania. Albowiem śpiew tych dużych beztronskich dzieci jest hymnem pożegnania ginącej rasy, pożegnania z życiem patetycznym okrzykiem buntu przechodzącego w westchnienie cichej rezygnacji. Cóż zresztą jak nie rezygnacją pozostaje tym dla których niema już miejsca na świecie, jak wkrótce nie będzie go dla marzycieli, poetów i innych ludzi „niepożądanych“.

Królowa rumuńska wojownikiem plemienia siuksów.

Królowa rumuńska, która chce wykorzystać swój pobyt w Ameryce i zwiędza wszystkie osobliwości St. Zjednoczonych, została przyjęta uroczystie do bractwa kobiet siuksów jako wojowniczka: nadawano jej przy tej sposobności symboliczną nazwę „kobiety oczekiwanej“.

Ceremoniał przyjęcia odbywał się w niezwykłe malowniczych warunkach i z zachowaniem tradycji dalekiego zachodu. Rozpoczęto uroczystość tańcem wojowników, kręcących się dookoła królowej, ks. Michała i ks. Heany.

Po tańcu rozłożono na ziemi skórę ba-

wola i wezwano królowę by na niej ukłękła. Czterech mocnych Indian przeniosło potem królowę na miejsce właściwego obrzędu.

Tam dopiero wódz plemienia położył na głowę przyjmowanej hełm z orlich piór, symbol przyjęcia do plemienia. Po tem odbyła się ceremonia niezmiernie rzadka, zwana „krwią przyjaźni“. Uzbrojony w ostry krzemień wódz plemienia zaczął jeden z palców królowej i ukazała się kropla krwi. Potem wódz naciał własne ramię, a krew, jaka się ukazała, zmieszał z krwią królowej, mówiąc:

„Odtąd nie jesteś dla nas królewska wysokością, lecz tylko siostrą siuksów“.

Mistrz Polski — niedoścignięty fenomen

Tylko bezgraniczną ofiarnością, ambicją i umiłowaniem barw przez każdego gracza dochodzi się do tak wielkich zaszczytów.

Na kilka dni przed rozpoczęciem finałowych rozgrywek o mistrzostwo Polski w piłce nożnej, na tem miejscu scharakteryzowaliśmy poważniejszych kandydatów na mistrza

Nie przeczyliśmy, że w rozgrywkach grupowych, t. zw. „trzy po trzy“ mistrzowi Łodzi przypisywaliśmy nietylko więcej szczęścia, bez którego rzadko który mecz udać się może, lecz i więcej hartu oraz bojowości. Lecz tu, trudno się powstrzymać od nazwania rzeczy po imieniu, zawiódł nas. Wykazał on bowiem wielkie braki pod względem rutyny wytrzymałości, a przede wszystkim za brakło mu zupełnie wiary w siebie i doświadczenia, jak się o zaszczytny tytuł mistrza Polski walczyć powinno.

Resztę zaś winy tego niepowodzenia złożyliśmy na barki mistrza Poznania, który szedł bezwzględnie do celu kopiąc nietylko w piłkę, lecz i w zęby oraz kości przeciwnika, pozostawiając po sobie dotkliwie ślady swej metody w postaci inwalidów sportowych. Przeboleliśmy, albo przynajmniej znacznie łatwiej znieśliśmy poniesione w mistrzostwie Polski ofiary, gdyby tak bezwzględny przeciwnik mistrza Łodzi miał z naszych ofiar jakiegokolwiek korzyści. Bowiem jesteśmy pewni, że nikt z łódzkich sportowców po straszeniu klęsce poniesionej przez „Wartę“ z mistrzem Lwowa na własnym boisku nie wyrazi swej radości słowami „dobrze ci tak za naszą krzywdę“! Łódzianie — sportowcy boleją narówni z Wartą i współczują z nią po ostatniej klęsce zastanawiając się jednocześnie nad fenomenem z kresów wschodnich.

Otóż charakteryzując niedawno Wartę i Pogoń ich hart ich ogromną wolę zwycięstwa i ambicję przypisywaliśmy ich wielkiemu patriotyzmowi wychodowanemu i właściwemu tylko jednostkom lub zespołom, którym danem jest z racji ich położenia geograficznego, że się tak wyrażymy bronienie granic państwa. A wiemy przecież, że na tak ważnej straży mogą się utrzymać li tylko ludzie zawsze czuwający i na wszystko gotowi.

Obserwując poznańską Wartę na meczu Turystami uznaliśmy ją za równego Pogoni przeciwnika, aczkolwiek tej ostatniej nie mieliśmy sposobności oglądać. Mierząc jednak wyczyny każdej drużyny miarą czysto ludzką, miarą sportowo-piłkarską, wierzyliśmy w jej sukces i cieszyliśmy się, że już tym razem tytuł

mistrza Polski zblży się do nas i zawisnie na sztandarze Wielkopolan z nami za przyjaźnionych. Lecz i tu zawiedliśmy się bardzo! — A raczej zawiodła Warta.

To też nie będziemy się już nad nią za stanawiać i zatrzymywać. Nas interesuje obecnie niedościgniony w jego wyczynach mistrz Polski. Iwowska Pogoń.

Wprawdzie jest to drużyna, której gracze za odniesione zwycięstwo otrzymują każdy po złotym zegarku od swych wielbicieli. Wprawdzie Pogoń jest może jedynym klubem w Polsce, w której matki poszczególnych graczy nie spisujących się ich zdaniem należycie na boisku wkraczają na nie i młóca swych synów parasolkami po głowach. A zaś za nietylko piękną, lecz owocną grę obdarzają tych synów całymi kilogramami czekolady. Wreszcie „Pogoń“ jest tym polskim klubem, z którym najsamprzód wykryto później „przykryto“ i znowu odkrywano aby ponownie przykrywać zawodowstwo. A o dolarach jakie ten lub ów gracz „miał otrzymać“ mówi się tam również z nie większą tajemnicą, jak w każdym innym nieprzeciętnym polskim klubie sportowym.

Zważywszy jednak, że dolary choćby w najobfitszej ilości sypane drużynie nie mogą jej zapewnić zwycięstwa, bo w takim razie byłby to najwyżsienitszy środek na zwycięstwa u oficjalnych zawodowców, którzy również na zmianę i grają i znów zawodzą jak bogi.

Wobec powyższego musimy dojść do wniosku, że do tak fenomenalnych wyników, jak ostatni Pogoń z Wartą, której śmiało można twierdzić w tym stosunku na jej boisku nie pokonałaby żadna nawet zagraniczna drużyna, można dojść jedynie przy bezgranicznej ofiarności i ambicji każdego poszczególnego gracza. A czynniki te poparte w dodatku takim samym umiłowaniem barw, których honor im powierzono zdolne są porwać drużynę i doprowadzić do tak wielkich zaszczytów.

Ilu podobnych sportowców liczy dwa razy większa od Lwowa Łódź?

Fr. Romanek.

Amsterdam-Los Angeles-Berlin.

Jak Holandia organizuje olimpiadę.

Wspaniała rewja sportu światowego, jaką jest olimpiada, nakłada na organizatorów zaszczytne, lecz nader kosztowne i odpowiedzialne obowiązki.

Holandja, której przypada w udziale zaszczyt goszczenia drużyn olimpijskich w 1928 r. długo się wahała zanim ostatecznie po zapewnieniu sobie odpowiednich funduszy, definitywnie podjęła się organizacji igrzysk amsterdamskich.

Zanim odtworzymy obraz ogromnych wysiłków i kosztów, które są udziałem holenderskiego komitetu olimpijskiego, w paru słowach powiemy o losach przyszłych świąt sportowych r. 1932 i 1936.

Ameryka, walcząca już od dłuższego czasu, o powierzenie jej organizacji igrzysk, dopięła w końcu swego.

Jej zasługi sportowe zniwelowały w końcu odległość, dzielącą ją od kontynentu Europy, i związane z tem ogromne koszty wypraw olimpijskich, odbywających wszak podróz na własny koszt.

Tak więc w r. 1932 ujrzymy kwiaty sportu światowego na arenie Los Angeles w Kalifornii.

Czy jednak istotnie ów kwiat przybędzie na drugi koniec świata? Można w to mocno powątpiewać, gdyż sama podróz kosztuje około 4,000 zł. od osoby i wątpliwy czy Stara Ziemia zdobędzie się na godną siebie reprezentację.

Chyba, że przebogate St. Zjednoczone udzieli wydatnej pomocy finansowej i zmniejszy koszty podróży i utrzymania.

O zaszczyt urządzenia olimpiady r. 1936 zabiegają Niemcy.

Do niedawna nieznanymi przez sport za chodni, dzięki zmianie konstelacji politycznych, dzięki traktatom locarneńskim i genewskim, wkroczyli oni na forum międzynarodowe i zajęli odrazu należne im rozwijowi sportowemu miejsce.

Rok 1916 miał być rokiem olimpiady w Berlinie.

Wojna światowa uniemożliwiła odbycie się igrzysk. Dziś, kiedy wojna i jej sterowcy zostały mniej więcej zlikwidowane, Niemcy żądają znowu należnych im praw.

Rok 1936 ujrzy więc współzawodników olimpijskich na stadionie grunwaldzkim w Berlinie.

O wspaniałości przygotowań komitetu olimpijskiego Holandji, świadczą dobitnie cyfry ogłoszonego przezeń budżetu.

W dochodach, wyrażających się sumą 8,260,000 złotych, figurują przede wszystkim zapomogi rządu, gmin, kolonii i społeczeństwa: pożyczka olimpijska—1,850,000 zł., różne ofiary: 2,682,500 zł., ofiary prywatne 650,000 zł. Dochody komitetu z biletów wejściowych sprzedaży znaczków olimpijskich, pism itd. 1,300,000 zł.

Rozchody wynoszą 8,120,000 zł., w tem budowa: stadionu — 2,900,000 zł., toru kolarskiego — 260,000 zł., bieżni — 240,000 zł., budynków do szermierki, ciężkiej atletyki — 410,000 zł., odpowiednie uregulowanie dojazdu do stadionu i jego konserwacja — 1,000,000 zł., koszty utrzymania zawodników zagranicznych — 270,000 zł., koszty medalów i nagród — 90,000 zł., reklama — 225,000 zł.

Ogromna suma bilansu nie osiąga jednak tej, jaka była preliminowana na olimpiadę paryską.

Niestety jednak i ta suma jest jeszcze papierowa, albowiem znaczna część ofiar i zapomóg jeszcze nie wpłynęła.

Komitet holenderski jednak jest już tak zaawansowany, że olimpiady odwołać nie może i bez względu na niedobory, w r. 1928 ujrzymy w Amsterdamie heroiczną walkę o pierwszeństwo w świecie sportowym.

Różne wiadomości zagraniczne.

W Paryżu: W rozgrywkach finałowych o puchar Gualta Borotra pokonał Denys Kaurenta 7:5, 6:0, 6:2 w grze podwójnej para Lacoste i Bossus pobiła parę Brugnon — Barelet de Ricoa 6:2, 6:4, 2:6 i 6:1 zaś w grze mieszanej para Bessnera — Borotra pobiła parę Deve-Lacoste 6:4, 0:6 i 6:3.

W Berlinie: W sześciodniowych zawodach kolarskich parą na czele para francuska Wambet i Lacquenay.

W Nowym Jorku: Według prasy amerykańskiej Lacoste zamierza przenieść się na stałe do Ameryki.

Znany manager Tex Rickard doprowadził już definitywnie do meczu rewanżowego Dempsey — Tunney, który odbędzie się w Chicago w ciągu roku przyszłego.

W Londynie: W meczu bokserskim Daniels pokonał F. Delarg po 15 rundach na punkty. W Liegs mecz J. Gelarnego — Deves zakończył się na remis. Drużyna rugby Madris pokonała Cardiff 18:8. Mecz piłkarski między Anglią — Holandją zakończył się zwycięstwem Anglii w stosunku 3:0.

W Meksyku: W wielkim biegu na 100 klm. dwaj Indianie przebiegli wymieniony dystans w czasie 9 godzin 37 minut.

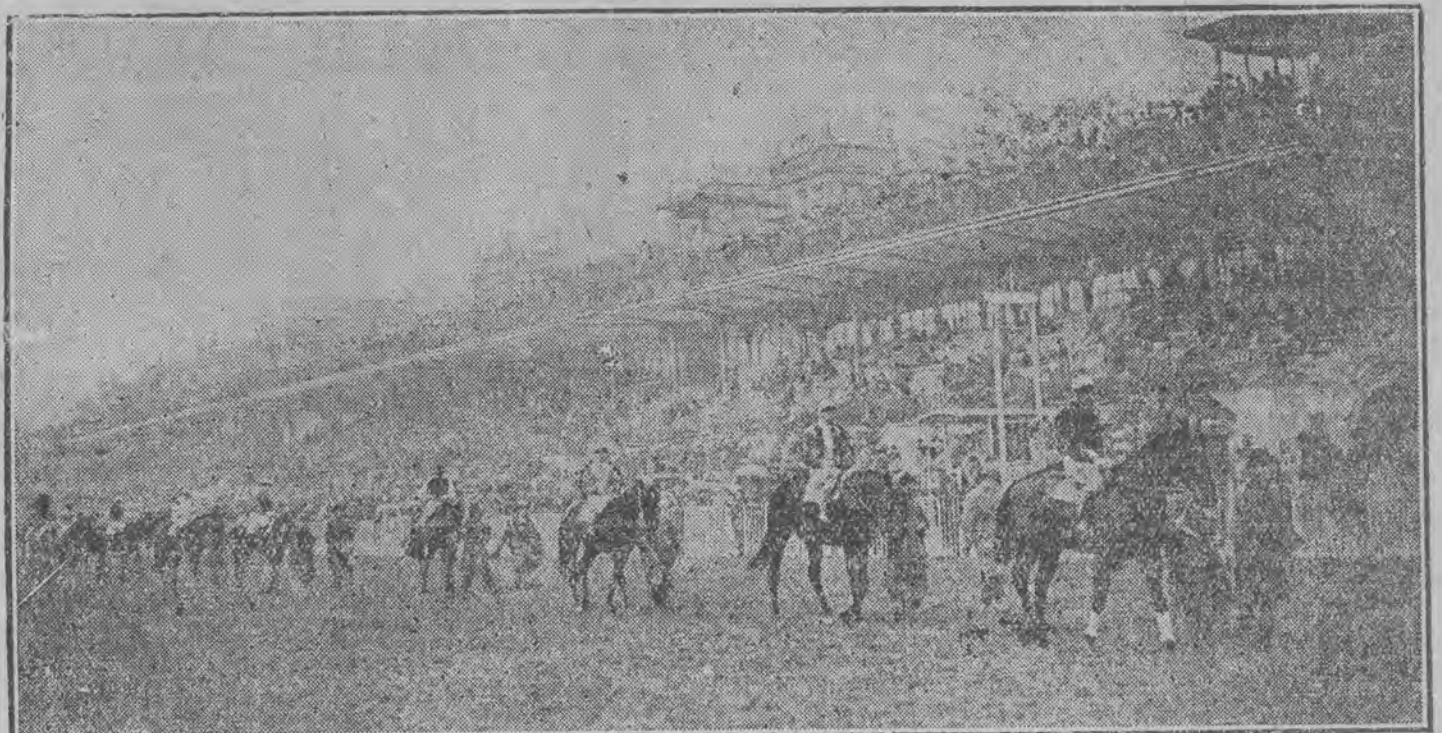
Montevideo, 13 listopada.

W finałowych rozgrywkach o mistrzostwo piłkarskie południo-amerykańskich republik zwyciężył Urugwaj bijąc Paragwaj 6:1.

Argentyna rozegrała mecz na remis z Chile 1:1.

Freyer pobił rekord polski na 10 km.

Jak nam z Warszawy komunikują w czwartek odbyła się próba pobicia rekordu polskiego w biegu na 10 klm. należącego do Łukaszczyka (34.06.2). Próba wypadła nadzwyczajnie — nowy rekord polski padł, czas 33:07.8. Freyer jest obecnie we wspaniałej formie biegł przez cały czas zadziwiająco równym tempem i mając na 5 klm. czas 16:27, a na 8 klm. 26:35, ukończył bieg w doskonałej formie. Freyer jest obecnie w stanie poprawić rekordy polskie na 3, 5 i 10 klm. osiągnął na 3 klm. poniżej 9 min., na 5 klm. około 15:45, a na 10 klm. poniżej 33 min.

Z jesiennych wścigów konnych w Longchamps pod Paryżem. Defilada koni, uczestniczących w biegu „Grand Prix du Conseil Municipal“

CASINO

Dziś uroczysta premiera

najnowszej hyper-filmu „Złotej Serji” polskiej produkcji „Sfinks” osnutego na tle słynnego romansu **HELENY MNISZEK**

TREĐOWATA

Główną rolę Stefci Rudeckiej kreuje najwybitniejsza polska aktorka filmowa

JADWIGA SMOSARSKA

Partnerem jej jest słynny ze swej piękności i talentu

BOLESŁAW MIERZEJEWSKI

który inkarnuje pełną bolesnego tragizmu postać Waldemara ordynata Michorowskiego. Prócz tych dwóch potężnych gwiazd filmiki polskiej biorą w „Trędowatej” między innymi udział następujące sławy stolicy:

Józef Węgrzyn, Helena Zahorska, Paweł Owerło, Zofja Zajączkowska, H. Marcello-Palińska, Ludwik Fritsche, Marja Górczyńska, Władysław Grabowski, Józef Mikulski, Józef Sliwicki, Helena Sulima, Felicja Pichor-Sliwicka, Janina Szymbortówna, Marja Balcerkiewiczówna.

Rzecz dzieje się w majątkach klucza ordynacji Michorowskich, Głębowiczach, Słodkowcach, Ruczajewie, Krynicy i Warszawie.

Początek o godz. 2-iej po poł.

Passe-partout i bilety ulgowe nieważne.

Specjalna ilustracja muzyczna w wykonaniu orkiestry symfonicznej pod dyr. L. Kantora.

UWAGA: Inauguracyjne przedstawienie dla prasy, władz i zaproszonych gości — **punktualnie o godz. 12 w poł.**

XXXXXXXXXXXX **Koncert pełnej orkiestry od godziny 5-iej.** XXXXXXXXXXXXXXX

Dziś i dni następnych

„I polały się łzy uwiedzionej”

Potężny dramat w 8 aktach. W rolach gł.: uroczą LILI DAGOVER i niezrównany MICHEL BOHNNEN.

Wstrząsająca treść! Najnowsza technika zastosowana w tym obrazie wprawia widza w zdumienie i podziw.

NAD. Przewyborna farsa w 2-ach aktach p. t. program.

Haroldek w tarapatkach

i 1 aktowa komedia „Filut i Filutek”.

Początek seansów w soboty i niedziele o g. 2 pp. w dni powszednie o godz. 5-tej ostatni o 10-iej wiecz.

Firma egzystuje od 60-ciu lat. **Gwarancje 10-letnie.**

Fabryka Mebli Karol Wutke

i zakład tapicersko-dekoracyjny poleca po cenach reklamowych

CYPYALNIE komp. od zł. 2.650.-
GABINETY komp. od zł. 2.500.-
STOROWE komp. od zł. 4.500.-
SALON od zł. 2.500.-
 Pojedyncze i kompletne urządzenia do pańszczyńskich pokoi.
WIESZAKI od zł. 285.-
KUCHNIE od zł. 690.-
 Pojedyncze meble w wielkim wyborze

Warunki dogodnie
 Cegielniana 70, tel. 31-20.

„Szatniówka”

Spółdz. Tow. Kredyt.

dla Funkcjon. państw. Cyw. i Wojsk w Krakowie oddział w Łodzi, Piotrkowska 81, tel. 5-39

wydaje: konfekcję męską i damską, wszelką manufakturę jedwabie, bieliznę męską i damską, obuwie, kalosze, kosmetykę, galanterję oraz wszelkie przedmioty domowego użytku dywany, chodniki i t. d. na spłatę w 5 ratach miesięcznych.

WĘGIEL na spłatę w 4 ratach mies.
MEBLE na spłatę do 10 miesięcy.

Radio Gum

PREZERWATYWY

najlepsza marka światowa

Ządać w składach aptecznych aptekach, perfumerjach i w składach optycznych.

Uwaga

Pp. Szewcy i Kupcy!

Poleca się formy do obuwia (kopyta) najnowszych fasonów, a także wysortowane od zł. 2 oraz wyrabia się formy do nóg zniekształconych (płatfusy, guzy, odciski i t. p.)

Łódź, ul. Zeromskiego 1. 46. **E. CZARNOMSKI.**

Ceny sprzedaży detalicznej za tuzin: Nr. 1203 1 dol. amer

„OLLA” PREZERWATYWY

OLLA jest udowodniono najstarszą przodującą marką światową, udowodniono najbezpieczniejszą.

OLLA ma udowodniono największe rozpowszechnienie. Pełna gwarancja za każdą sztukę

Manicurzystka

pierwszorzędna siła poszukiwana

od zaraz do Zakładu Fryzjerskiego Cegielniana 54, (w podwórzu).

Dentysta J. Karmazyn

południowa 2. powrócił.

Specjalność: białe, sztuczne zęby bez podniebienia.

Dla urzędników państwowych 30 proc. rabatu.

Tanio, bo w prywatnym mieszkaniu

wszelkiego rodzaju w surowym i gotowym stanie

I. OPATOWSKI

Nowomiejska 27 — Tel. 46 03. —
 — Ządnej filii nie posiadam. —

FUTRA

J. Siberston

Zielona II

Choroby skórne i weneryczne
 Usuwane szpeczących włosów elektryczną metodą

Przyjmuję od 11—2
 1—7—9
 Niedziela 8—1

nie w-zorzędna modystka przerabia stare kapelusze na nowe za 3 zł. 6-go Sierpnia (Benedykta) 14, sklep kapeluszy.

po sprzedaniu sklepu rogowy z urzędzeniem przy ulicy Zamenhofa 38.

żywy i częściowo werów (używane) spienięż na cykłodromie „Polonia”, Konstantynowska 161

pierwszorzędna wykwalifikowana modystka przerabia stare kapelusze na najmodniejsze za 3 złote. Ludzbarska, Zielona 6 w podw. i sze pętro

Prenumerata: W Łodzi zł. 3.50 miesięcznie. — Zamiejscowa 5 zł. miesięcznie. — Zagranicą 7 złotych miesięcznie. —
Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetrów (na stronie 10 kolumn) W TEKSCIE: 40 groszy za wiersz milimetrów (na stronie 4 kolumny). ZARZĄDZENIE: 10 gr. za wiersz milimetrów (na stronie 10 kolumn) ZAMIEJSCOWE: 50 proc. ZAGRANICĄ: 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administr. nie odpowiada. Droższe 10 gr. Postępowanie przy 5 groszy. Najmniejsze 50 gr.

Redakcja i Administracja Piotrkowska 49. Telefon redakcji 27-24, 36-43, 36-44 —
 Telefon administracji 22-14. —
 Godziny przyjęć redakcji 6—7 po poł. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się. —
 Ogłoszenia kolorowe (minimalna wielkość ćwierć strony) 100 procent drożej